

Routes, Netwerken en Verbindingen

Open Monumentendag

Zaterdag 14 september 2024

Foto Visperk, 1915

Opening 14 september 2024

U bent van harte welkom bij de opening van Open Monumentendag door wethouder Joost de Goffau bij Meubel- en Rijtuig Stoffeerderij Brouwer. Dit is om 09.30 uur, Nieuwe Rijksweg 8 's-Heer Hendrikskinderen.

Alle monumenten zijn open op zaterdag 14 september van 10.00 tot 17.00 uur, tenzij het anders staat aangegeven in deze folder.

Voorwoord

Graag heet ik u van harte welkom op de Open Monumentendag 2024 in de gemeente Goes. Dit jaar hebben we een bijzonder thema: “Erfgoed van routes, netwerken en verbindingen”.

Mens en maatschappij zijn altijd in beweging geweest, zowel in tijden van vrede als oorlog, voor pelgrimsreizen, handel en ontdekking. Zo ontstonden routes en (handels) netwerken, werden wegen aangelegd en transportnetwerken uitgebreid. Nieuwe vormen van vervoer en communicatie werden uitgevonden. Deze routes, netwerken en verbindingen blijven zich voortdurend ontwikkelen en bevinden zich op het kruispunt tussen verleden, heden en toekomst.

In Goes zijn we trots op ons rijke erfgoed dat getuigt van deze historische bewegingen en verbindingen. Vroeger kwamen bijna alle wegen op Zuid-Beveland door Goes. Een oud gezegde luidt: “Geef me 'n dubbeltje en ik ga naar Goes”. Hiermee werd bedoeld dat je in Goes alles kon kopen; en dat is nog steeds zo. Van oudsher was Goes een marktstad met een belangrijke regiofunctie voor de omliggende dorpen.

De welvaart van de stad was gebaseerd op lakennijverheid en de winning van zout uit veen. Goes geniet ook internationale bekendheid, met schippers die de stad vertegenwoordigen in havens door heel West-Europa.

Tijdens deze Open Monumentendag krijgt u de kans om deze verhalen te ontdekken en te ervaren hoe ons verleden het heden heeft gevormd en onze toekomst blijft beïnvloeden. Ik nodig u van harte uit om deel te nemen aan de vele georganiseerde activiteiten. Er is voor ieder wat wils! Laten we samen genieten van ons erfgoed en de waarde ervan voor toekomstige generaties vieren.

Met vriendelijke groet,

[Joost de Goffau](#)
Wethouder Cultuur & Cultureel Erfgoed
Gemeente Goes

Vuurtorentje bij Jachthaven 'De Werf'

's-Heer Hendrikskinderen

Protestantse kerk, Plein 1

De kerk is open om te bezichtigen en er is de mogelijkheid om de toren te beklimmen. Daarnaast vindt u hier een expositie van schilderijen en foto's van de kerk.

Meubel- en rijtuigstofferderij Brouwer, Nieuwe Rijksweg 8

Al 37 jaar organiseert dit bekende familiebedrijf tijdens Open Monumentendag een combinatie van een beurs en braderie met traditionele oude ambachten, nieuwe ambachten en hobby's. Ook dit jaar is er een ruim aanbod van kunstenaars en ondernemers. Vanaf 10.00 uur worden er de hele dag demonstraties gegeven door de aanwezige ondernemers, onder andere door:

- Meubel- en autorestauroatie met klassieke en moderne stoffen door familie Brouwer;
- Bijenhouderij De Zeeuwse Polderbij uit 's-Heer Abtskerke;
- Sjaals beschilderen door mevrouw De Groes uit Vrouwenpolder;
- Glassieraden en Glasmozaïken door Cora en Jan Jaap van der Peijl uit 's-Heer Hendrikskinderen;
- Stolz leerhandel uit België;
- Boomzaagtechniek door Peter Verlaan uit Heinkenszand;
- Lood-, koper-, en zinkwerk door installatiebedrijf Zuidweg-Zwartepoorte uit Heinkenszand;
- Geurkaarsen van koolzaad door de familie Ros uit Zevenbergen;

- Decoratieve artikelen door mevrouw Wilma Schrijver uit Goes;
 - Er is een kinderhoek, waar kinderen kunnen knutselen en er zijn kinderboeken.
- Natuurlijk laten ook andere deelnemers van alles zien. De toegang is gratis en er is voldoende (gratis) parkeergelegenheid.

Van 10.00 tot 16.00 uur kunt u gratis met een historische schoolbus van en naar Goes reizen. Deze bus rijdt van Meubel- en rijtuig Stofferderij Brouwer naar de Singelstraat te Goes ter hoogte van Historisch Museum de Bevelanden en omgekeerd.

Wilhelminadorp

Protestantse Gemeente Wilhelminadorp, Brugsstraat 12

De kerk is open om te bezichtigen. Er is een boeken- en puzzelmarkt en een kraampje met zelfgebreide sokken.

Programma 14 september 2024

10.00 tot 16.00 uur

Een historische schoolbus rijdt tussen het museum Goes en Meubel- en Rijtuigstofferderij Brouwer in 's-Heer Hendrikskinderen.

11.00 tot 16.00 uur

Demonstratie boterbabbelaars maken door Ingrid van den Hoek in de kraam voor het Oude Stadhuis.

10.30 tot 15.00 uur

Inschrijfmoment om de kerktoeren van de Grote Kerk te beklimmen. U kunt zich inschrijven bij de kraam van het Open Monumentendag Comité voor het Oude Stadhuis.

Postkoets van Meubel- en
Rijtuig Stofferderij Brouwer

⚡ Orgel in aanbouw familie Nijse, Oud-Sabbinge

Oud-Sabbinge

De tocht naar Oud-Sabbinge per auto of de fiets voert u langs landbouwgebied met bloemstroken tussen de akkers.

Aan de Ring 5 vindt u de werkplaats van orgelmakers A. Nijse & Zoon. U kunt hier gratis kennis maken met het bijzondere beroep van orgelmaker. U krijgt hier antwoorden op de vragen: hoe ziet een orgel er van binnen uit? En hoe klinkt zo'n orgel uiteindelijk? Op de Ring ziet u tevens de restanten van de oude kerk.

Wolphaartsdijk

Protestantse gemeente Wolphaartsdijk, Oostkerkestraat 1

De kerk is open om te bezichtigen. Verschillende organisten bespelen het kerkorgel. In de kerk hangen foto's die de historie en het verbinden van de kerk met de dorpsgemeenschap laten zien. Er is een expositie van Nelleke Luteijn, kunstenares wonende in Wolphaartsdijk, met als thema "de zeven hoofdzonden". Van 11.00 tot 15.00 uur kunt u met maximaal 4 personen tegelijk de kerktoren onder begeleiding beklimmen.

Kerk Wolphaartsdijk

Kloetinge

Oostmolen Kloetinge en Schutterij Ravenstein, Kapelseweg 13

De Oostmolen is open voor publiek. Ook deze dag draait de molen en zijn de vrijwillige molenaars aanwezig om uitleg te geven over dit robuuste monument. Schutterij Ravenstein geeft demonstraties in het boogschieten. Iedereen die het wil mag het onder begeleiding ook eens proberen. Voor de jeugd is dit een leuke manier om kennis te maken met deze sport. Bij goed weer is het mogelijk om in de tuin rond de molen koffie of thee te drinken. Bakker Boer uit Kloetinge is aanwezig met verschillende Zeeuwse specialiteiten. Vanaf de Oostmolen kunt u een fietsroute starten die via de molen De Korenhalm uit 1876 in 's-Gravenpolder verder gaat naar de Koutermolen uit 1874 in Hoedekenskerke. Deze fietsroute brengt u via leuke tussenstops met horecagelegenheden door de fraaie omgeving van Zuid-Beveland. De route staat verderop in dit boekje.

Monumentale tuin en koetshuis, Marktveld 18 en 19

In privébezit bij de familie Lenshoek. De monumentale tuin op nummer 19 is geopend voor bezoekers. De tuin is tussen 1840-1870 aangelegd in landschappelijke stijl, met majestueuze bomen waaronder de grootste mammoetboom van Zeeland. In de tuin bevinden zich verder een historische kasteelberg en borders met bloeiende beplanting. Ook is het historische koetshuis op nummer 18 deze dag geopend voor bezoek. Dit koetshuis uit 1851 met stallen bevindt zich nog in oorspronkelijke staat. Binnen bevindt zich de rijtuigruimte en een stal met ruime plek voor 3 paarden. Voor de kenners: de kapconstructie op

de hooizolder is samengesteld uit Philibertspanelen. Kortom een bezoekje waard.

Atelier Hennie Menken, Marktveld 15

Hier bezichtigt u fraaie schilderijen, de toegang is gratis.

Geerteskerk, Geertesplein 24

De toren kan, onder begeleiding, worden beklommen van 10.00 tot 16.00 uur. De kerk kan worden bezocht en de aanwezige kerkgidsen geven een rondleiding in de kerk. Er is een boekenmarkt en er is koffie met gebak. Kinderen kunnen hier ook hun tekening/knutselwerkje inleveren die via de school zijn uitgedeeld en ontvangen een klein presentje.

's-Heer Arendskerke

Protestantse kerk Petruskerk, Torenring

Van 10.00 tot 17.00 uur kunt u het kerkgebouw bezichtigen. Ook kan de toren onder begeleiding worden beklommen met maximaal 6 personen tegelijk. In de Vermetstraat staat het enig overgebleven travalje van de gemeente Goes.

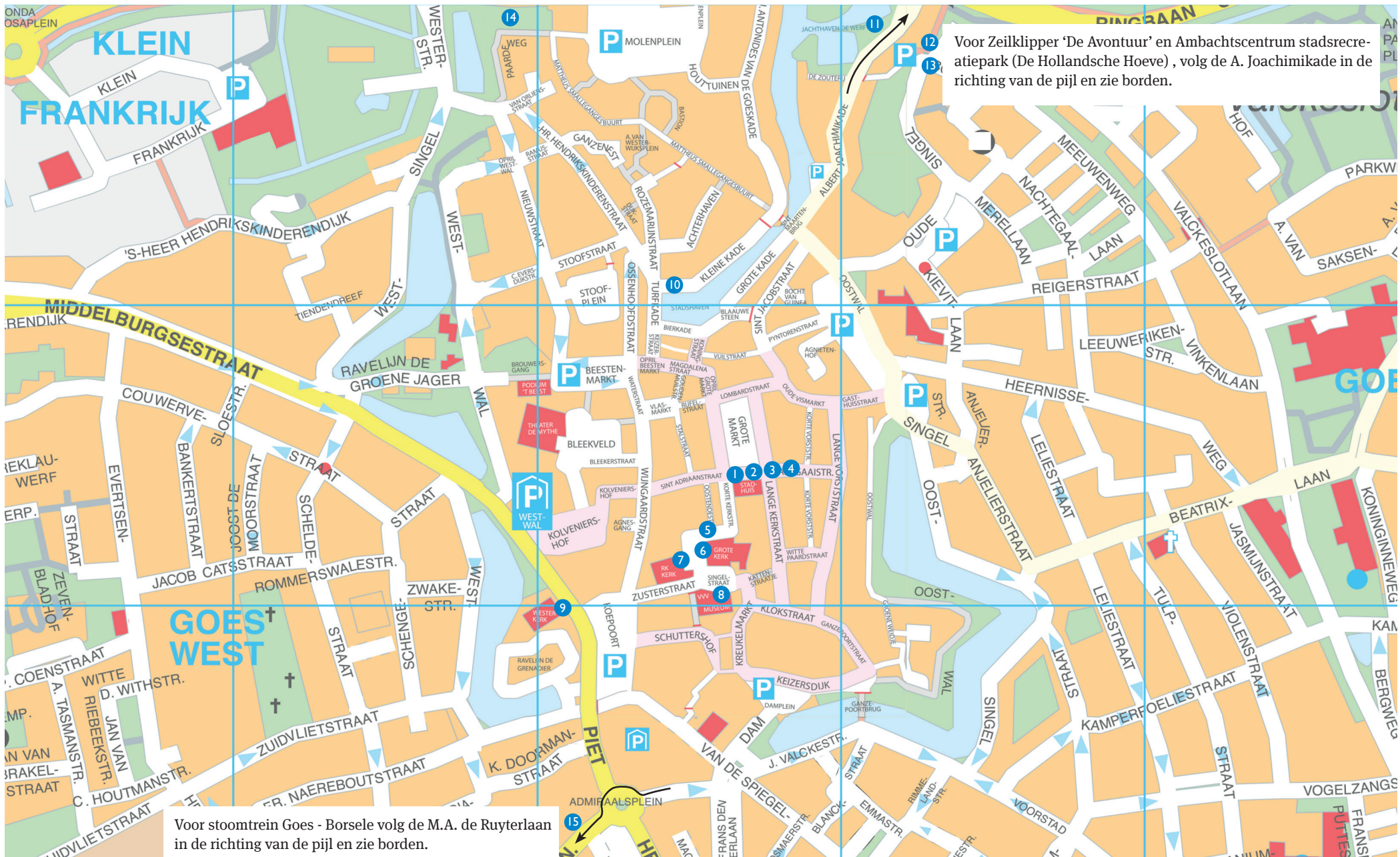
Eindewege

Molen Nooit Gedacht, Arendstraat 53

Molen Nooit Gedacht te Eindewege is van 10.00 tot 15.00 uur open voor bezoek. De molenromp is prachtig gerestaureerd en op deze dag te bewonderen. Tussen 11.00 en 13.00 uur kan iedereen gratis pannenkoeken komen eten. De molen ligt op fietsafstand van Wolphaartsdijk en 's-Heer Arendskerke.

Kerktoren 's-HeerArendskerke

Voor Zeiklipper 'De Avontuur' en Ambachtscentrum stadsrecreatiepark (De Hollandsche Hoeve), volg de A. Joachimikade in de richting van de pijl en zie borden.

Voor stoomtrein Goes - Borsele volg de M.A. de Ruyterlaan in de richting van de pijl en zie borden.

Goes, binnenstad

1 Oude Stadhuis, Grote Markt

Het Oude Stadhuis is open om te bezichtigen en u bent vrij om rond te lopen. U kunt hier onder anderen de oude gevangenis bekijken en het torentje beklimmen. Dit is op eigen risico en op aanwijzing van de aanwezige vrijwilligers. In de toren kunt u een klok bekijken met een kleine beeltenis van Maria Magdalena. In de trouwzaal zijn gidsen aanwezig die u meer over deze ruimte kunnen vertellen.

Nieuw tijdens Open Monumentendag!

Het Gemeentearchief Goes laat de nieuwe website "Erfgoed van Goes" zien in de publieke tribune van het Oude Stadhuis. Hier lees je meer over verschillende monumenten, duik je in archieven en bekijk je prachtige historische foto's. Kom langs en ontdek gratis het culturele erfgoed online.

Wilt u met ons meedenken?

Wat is uw erfgoedwens? De Gemeente Goes hoort graag wat u belangrijk vindt voor het erfgoed in de gemeente Goes. Zijn dat de monumenten? Is dat het varend erfgoed, of vind u klederdrachten en streekeigen producten belangrijk om te behouden voor de toekomst. Vertel het ons, zodat we daar rekening mee kunnen houden bij het opstellen van nieuw beleid voor het cultureel erfgoed.

2 Stadsgidsen 't Gilde de Bevelanden,

De stadsgidsen zijn van 10.00 tot 16.00 uur aanwezig in de trouwzaal. Zij vertellen u de geschiedenis over deze ruimte.

3 Kraam Open Monumentendag Comité, voor het Oude Stadhuis

Bij de kraam van het Open Monumentendag comité kunt u informatie krijgen over de activiteiten rondom Open Monumentendag. Kinderen kunnen hier hun ingekleurde tekeningen inleveren en een klein presentje uitzoeken. Ook kunt u zich hier inschrijven voor de beklimming van de kerktoren van de Grote Kerk. Maximaal 10 personen, vooraf aanmelden. Let op: vol =vol.

4 Kraam boterbabbelaar bakster Ingrid van den Hoek , voor het Oude Stadhuis

Naast de kraam van het comité staat de kraam van Ingrid. Zij bakt/bereidt dé zoete lekkernij van Zeeland: boterbabbelaars in verrassende smaakvarianties.

5 Kunstetalage, Singelstraat 3 (naast de geldautomaat)

Hier leest u informatie over het oude Klokhuis.

6 Grote- of Maria Magdalenakerk, Singelstraat 21

De kerk is vrij te bezichtigen. In het zuidertransept is de permanente tentoonstelling over de middeleeuwse missalen en koorboeken opengesteld, een interactieve expositie waarbij u ook de gregoriaanse gezangen en meerstemmige koorzang kunt luisteren die ooit in deze kerk hebben geklonken. Tijdens Open Monumentendag worden door Stichting Muziek in de Grote Kerk gastspelers uitgenodigd om te spelen op het fraaie orgel. 's- Avonds is er een 40-jarig jubileumconcert door stadsorganist Arno van Wijk.

<<
Schilderijen uit
de expositie
in de Westerkerk

7 Rooms Katholieke Heilige Maria Magdalena-kerk, Singelstraat 1

De kerk is open om te bezichtigen. U kunt hier deelnemen aan een rondleiding, oude kerkschatten bekijken en een route lopen langs de beeltenissen van Maria Magdalena. Kinderen kunnen in de kinderhoek en kapel kleurtekeningen maken.

8 Historisch Museum De Bevelanden, Singelstraat 13

Het museum is geopend en gratis te bezoeken.

9 Westerkerk, Westwal 6

In de Westerkerk bent u van harte welkom voor een mooie expositie van schilderijen van drie Zeeuwse vrouwen met schildertalent. Zie voor verdere informatie over onze activiteiten tijdens Open Monumentendag op onze website: www.westerkerkgoes.nl.

10 Historisch stadshaven, Grote Kade en 'Op Goese Grond'

Goes heeft een fraaie intieme stadshaven. Hier werden vroeger de goederen vanaf de Oosterschelde aangevoerd. Onder andere de vis werd bij het Visperkje aan de Turfkade verkocht. Aan de andere kant van de haven werd bij de Blauwe Steen door de zogenaamde zakendragers gedobbeld om uit te maken wie de schepen mochten lossen.

In samenwerking met Gemeentearchief Goes is er speciaal voor Open Monumentendag een bijzonder project 'Op Goese Grond' ontwikkeld. Via video's met uitleg van deskundigen wordt het cultureel erfgoed en de historie van een aantal unieke panden rondom de Goese Kade beschikbaar gemaakt. Deze panden zijn in particulier bezit en niet te bezoeken. Geïnteresseerden kunnen tijdens de wandeling rond de haven de QR-codes scannen bij de gebouwen om digitaal toegang te krijgen.

<<
Visperk bij de
Stadshaven van Goes

11 Jachthaven 'De Werf', Albert Joachimikade

Net achter de ringbrug en tussen de historische houtloodsen ligt een maritiem pareltje verscholen. Jachthaven 'De Werf'. Deze knusse haven bestaat al meer dan 75 jaar en is een oase van rust en historie. De haven wordt geheel beheerd door de leden van de watersportvereniging. Speciaal voor Open Monumentendag liggen er een aantal historische schepen afgemeerd. Dit jaar ligt ook de Avontuur hier afgemeerd. Op de haven staan enkele authentieke gebouwen en scheepsvoorwerpen en er staan zitbankjes zodat u heerlijk kunt genieten van de rustige sfeer. De haven is net als het Ambachtscentrum gemakkelijk te voet en met de fiets te bereiken.

12 Zeilkipper 'De Avontuur', Albert Joachimikade

Dit jaar is de historische zeilkipper 'Avontuur' (onder voorbehoud van boeking) gelukkig weer aanwezig. Dit keer ligt de Avontuur aan de kade bij de kraan van Jachthaven 'De Werf'. De Avontuur wordt door actieve en betrokken vrijwilligers onderhouden en in de vaart gehouden. Vaak wordt de Avontuur geboekt voor dagtrippjes en kan er zelfs worden getrouwd op het schip. In combinatie met de wandeling rond de historisch stadshaven komt u bij het Sint Maartensbruggetje links af bijna automatisch bij jachthaven De Werf waar het mooie schip afgemeerd ligt.

13 Stadsrecreatiepark de Hollandsche Hoeve, Kattendijksedijk 27

Het Ambachtscentrum is geopend van 11.00 tot 16.30 uur. Achter de klassieke gevels van de verschillende boetiekateliers vindt u ambachtelijkheid en creativiteit met een vleugje nostalgie: de kaarsenmakerij, vintage kleding, ambachtelijke smederij, originele illustraties en strips, hoeden, keramische kunstwerken, de handweverij, glas in lood, stenen en mineralen en zelfs Leuntje en Merien vinden hier hun thuis. Je kunt bij sommige atelierhouders workshops volgen. Zowel voor kinderen als volwassenen zijn er regelmatig demonstraties van ambachten. U bent van harte welkom.

14 Molen 'De Koornbloem', Paardeweg 6

De molen is open van 10.00 tot 16.00 uur om te bezichtigen. U kunt deelnemen aan een rondleiding, met uitleg over de werking van de molen. De molen maalt graan en van het meel worden hier lekkere pannenkoeken gebakken.

15 Stoomtrein Goes-Borsele, Albert Plesmanweg 23

U kunt gratis het tractiegebouw en omliggend museumterrein bezichtigen. Tegen betaling kunt u met de nostalgische stoomtrein naar Hoedekenskerke en terug.

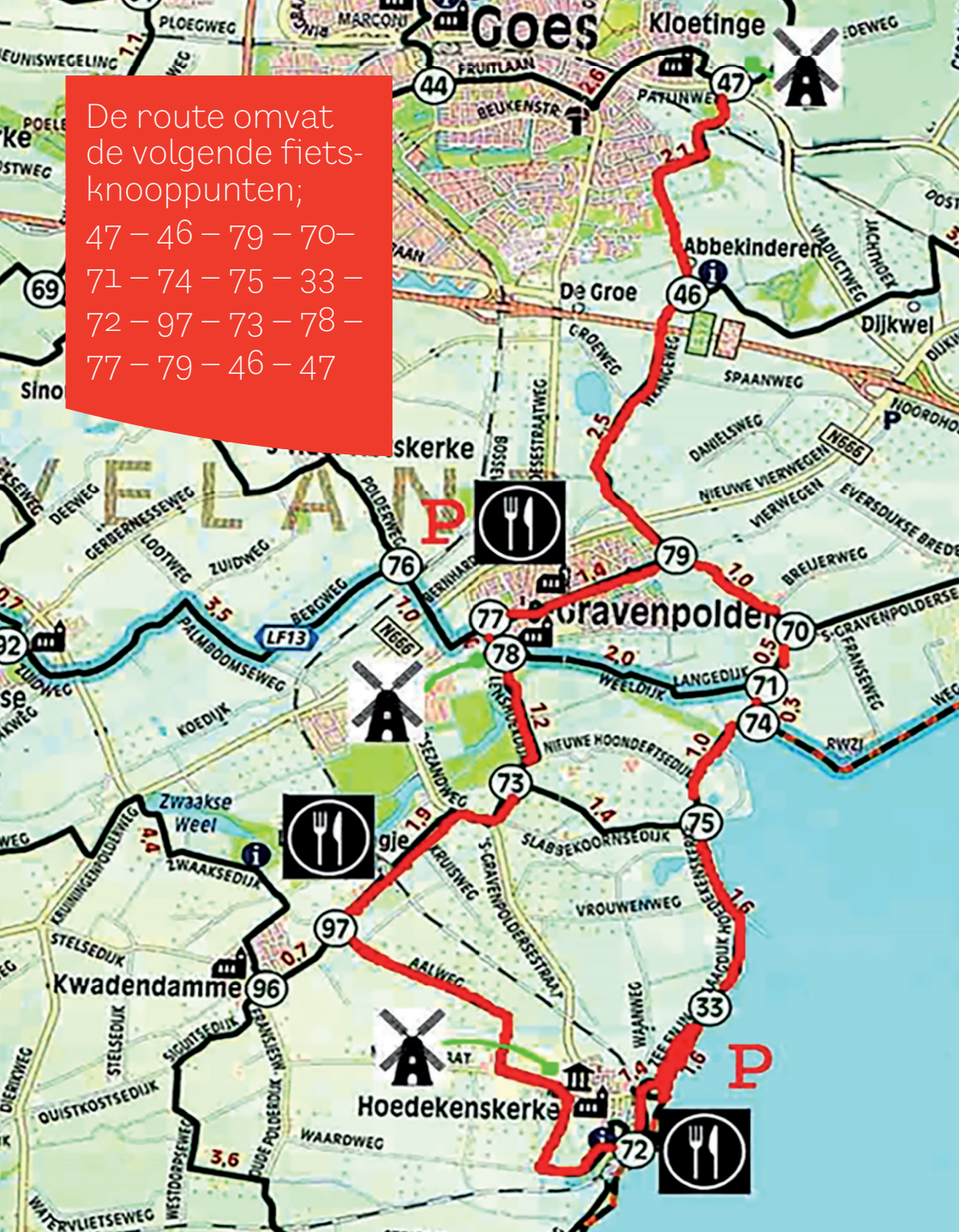
Open Monumentendag
2024 komt tot stand
door de inzet van vele
vrijwilligers en de
volgende sponsors:

 Varend erfgoed,
Zeilkipper 'De Avontuur'

De route omvat de volgende fietsknooppunten;

47 – 46 – 79 – 70 –
71 – 74 – 75 – 33 –
72 – 97 – 73 – 78 –
77 – 79 – 46 – 47

Fietsroute Open Monumentendag 2024

Met deze fietsroute bezoekt u drie molens in de gemeenten Borsele en Goes. De molens zijn gelegen in Kloetinge, Hoedekenskerke en 's-Gravenpolder.

Startpunt Kloetinge

Als u start in Kloetinge vindt u knooppunt 47 op de kruising van de Schimmelpenninckstraat en de Kapelseweg. De Kloetingse molen ligt aan de Kapelseweg. Parkeren is mogelijk langs de weg, maar wel beperkt. Als u Kloetinge in rijdt via de Schimmelpenninckstraat vindt u na 300 meter het gebouw Amicitia waar meer parkeer ruimte is.

Startpunt Hoedekenskerke

Start u in Hoedekenskerke, dan vindt u knooppunt 72 aan de Nieuwe Veerweg. Op het havenplateau bij de oude veerhaven is er parkeerruimte. De molen van Hoedekenskerke ligt op de route van knooppunt 72 naar knooppunt 97.

Startpunt 's-Gravenpolder

Als u start in 's Gravenpolder vindt u knooppunt 77 aan de kruising Bossestraat en 's-Gravenstraat. Langs deze straten is er mogelijkheid tot parkeren. De molen van 's-Gravenpolder vindt u nabij knooppunt 78, aan de Korenhalmdijk.

Rustpunten tijdens de fietstocht

Horecagelegenheid is te vinden in 's-Gravenpolder, op het havenplateau in Hoedekenskerke en tussen knooppunt 97 en 73 (Berkenhof Tropical Zoo).

⬆ Oostmolen, Kloetinge

Oostmolen, Kloetinge

De Oostmolen van Kloetinge is een ronde stellingmolen uit 1704 die in Zeeuwse traditie wit geschilderd is. De molen is gedekt met dakleer en heeft een vlucht van 21,60/21,75 meter. De molen staat op een verhoging in het landschap. Vroeger werd deze molen in de volksmond 'De molen van Herdink' genoemd. Pas later werd na onderzoek ontdekt dat de naam 'Oostmolen' de officiële naam van de molen is. In 1451 moet er naast deze molen nog zeker 4 andere molens in het dorp hebben gestaan. Alleen de Oostmolen is nu nog over.

De Koutermolen, Hoedekenskerke

Molen De Koutermolen is een korenmolen uit 1874 gelegen aan de Molenstraat in Hoedekenskerke. Het is een ronde stenen grondzeiler en heeft een vlucht van 23,80 meter. Tot 1964 werd er beroepsmatig gemalen. Tegenwoordig gebeurt het malen van graan op vrijwillige basis. Molen De Koutermolen is op zaterdag van negen tot vijf te bezichtigen.

⬆ De Koutermolen, Hoedekenskerke

⬆ De Korenhalm, 's-Gravenpolder

De Korenhalm, 's-Gravenpolder

De Korenhalm is een korenmolen aan de Korenhalmdijk aan de rand van 's-Gravenpolder. Het is een ronde, uit baksteen opgetrokken stellingmolen uit 1876. De kap van de molen is gedekt met dakleer en de molen heeft een vlucht van 23,50 meter. De hoogte van de stelling is 9,50 meter. Het is een beeldbepalende molen die

van alle kanten goed zichtbaar is gelegen. De Korenhalm is gebouwd in plaats van een molen die in 1873 is afgebrand. Deze molen stond op een molenberg op 50 meter afstand. Bijna wekelijks wordt er nog graan gemalen en het meel wordt verkocht in het winkeltje naast de molen. De molen is elke zaterdag en op afspraak open.

September 2024

UITGAVE Comité Open Monumentendag
gemeente Goes

Stadskantoor
M.A. de Ruijterlaan 2
4461 GE Goes

Postadres
Postbus 2118
4460 MC Goes

T 14 0113
E stadskantoor@goes.nl
www.goes.nl

